

زینا ونگہ اسلمہ

فصل دوم

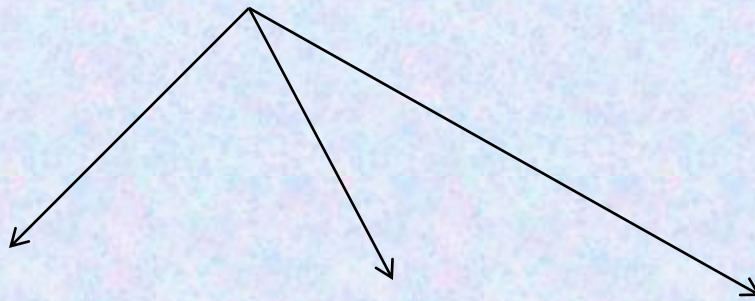
طراحی انواع سوال های آزمون

آزمونها

آزمون شناختی

آزمون های پاسخ نگاری

گزیده پاسخ

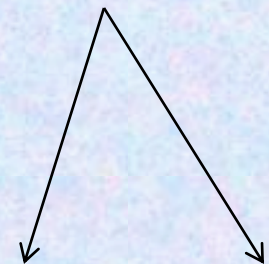
کوتاه پاسخ

گسترده پاسخ

آزمون عملکردی

آزمون های پاسخ نمایی

شفاهی

عملی

آزمون گسترده پاسخ

مثال :

(۱) آیا ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان امری ضروری است؟

(۲) در فعالیتهای آموزشی، ارزشیابی از آموخته های آموزش گیرندگان از اجزاء مهم آموزش به شمار می رود در سه سطر یا بیشتر حداقل سه دلیل برای انجام دادن ارزشیابی بنویسید؟

(۳) درباره بیماریهای مربوط به دستگاه گوارش توضیح دهید؟

بنابراین در تهیه آزمونهای گسترده پاسخ رعایت نکات زیر ضروری است:

- ۱- متن سوال را بر اساس هدفهای آموزش تهیه کنید.
- ۲- صورت مسئله را صریح و عاری از هر ابهام بیان کنید.
- ۳- سعی کنید مسئله را در موقعیت های جدید و شرایط تازه ای ایجاد کنید که نیازمند کاربرد اطلاعات در موقعیت های تازه باشد.
- ۴- در متن سوال از راهنمایی هایی که دقیقاً طرز پاسخگویی را معین کند استفاده کنید.
- ۵- از کلماتی مانند چه کسی، چه وقت و کجا که فقط محفوظات را می سنجد استفاده نکنید .

۶- از طرح پرسشهای اضافی و انتخاب دانش آموزان از بین آنها اجتناب کنید.

۷- برای پاسخ دهی به هر سوال زمان خاصی در نظر بگیرید.

۸- برای هر سوال مناسب ترین پاسخ را به عنوان کلید پاسخ تهیه کنید و در آن بارم کلی را به هر یک از اجزاء سوال اختصاص دهید.

۹- پس از چند روز سوال های خود را مجدداً مورد بازبینی و تجدید نظر قرار دهید.

۱۰- از همکاران خود بخواهید که در باره سوال های شما اظهار نظر کنند.

۱۱- در صدد بازنگری، اصلاح و بهبود سوال های آزمون باشید.

پس از تدوین اولیه سؤالات آزمون و اجرای آن، از دانش
آموزان باید خواسته شود تا در مورد سؤال اظهار نظر کنند.

سؤالهای محدود پاسخ

مثال ۱: منظور از گروه هدف در برنامه های بهداشتی چیست؟

مثال ۲: بروز شب کوری از اولین علایم کمبود است.

مثال ۳: در مقابل هر یک از برنامه های بهداشتی زیر، گروه هدف برنامه را بنویسید:

(۱) برنامه تنظیم خانواده.....

(۲) برنامه پایش رشد.....

مثال ۴: چرا به برنامه مراقبت مادران باردار، برنامه ادغام یافته می گویند؟

***سوالات محدود پاسخ، پاسخی در حد یک جمله را طلب می کند.**

***می توان سوال را به صورت کامل کردنی یا جور کردنی طرح کرد.**

*** مناسب ترین شیوه تهیه سؤال های محدود پاسخ، تجزیه یک سؤال گسترده پاسخ به چند سؤال محدود پاسخ است.**

*** آزمون های محدود پاسخ برای دستیابی به اهداف پایین تر شناختی مناسب تر است.**

***در طرح سؤالات فوق سعی گردد بین مفاهیم و پدیده ها ، علت ها را سؤال کرد**

فواید آزمون محدود پاسخ

📖 تهیه آزمون های محدود پاسخ، فرصت طرح سؤال های بیشتر را فراهم می کند.

📖 طیف وسیعی از محتوای درس مورد سنجش قرار می گیرد.

📖 آزمون در مدت زمان محدودی اجرا می شود.

📖 در مدت کمی می توان به نتایج ارزشیابی دست یافت.

نکته مهم

اجرای ارزشیابی، موقعیت بسیار مناسبی برای اصلاح آموخته ها و بررسی میزان دستیابی به اهداف آموزش است. بنابراین کاربرد آن باید به گونه ای باشد که جزئی از فرایند آموزش محسوب شود و در رسیدن اهداف کلی برنامه آموزشی مورد استفاده قرار گیرد.

سؤال های گزیده پاسخ

طراحی این آزمون ها با طرح یک مسئله آغاز می شود و پاسخها راه حل های احتمالی مسئله هستند.

برای طراحی این گونه سؤال ها دو فعالیت انجام می گیرد:

الف) طراحی سؤال = از سؤال های گسترده پاسخ و محدود پاسخ می توان استفاده شود.

ب) طراحی گزینه ها

طراحی سؤال برای آزمونهای گزیده پاسخ:

۱- منبع اصلی تهیه سؤال ، اهداف آموزش و جدول مشخصات آزمون ها است (از خود پرسید که دانستن و ندانستن پاسخ سؤال تأثیری بر قابلیت ها و توانایی های فراگیر دارد؟)

۲- حتی الامکان سؤال را طوری طرح نمائید که فراگیر بدون مراجعه به گزینه ها بتواند پاسخ دهد
مثال: عارضه تیروئید مربوط به کدام عضو دستگاه گوارش است؟

۳- متن سؤال را به صورت مثبت بنویسید و از بکار بردن عبارات منفی حتی الامکان خودداری کنید. در صورت اجبار زیر کلمه منفی خط بکشید

مثال: پس از انجام بینایی سنجی، در چه صورت نیاز به ارجاع دانش آموز به مرکز خدمات بهداشتی درمانی نیست؟

۴- هر سوال را مستقل به یک مطلب اختصاص دهید یعنی از گنجاندن چند مطلب در یک سوال اجتناب کنید، زیرا در صورت پاسخ غلط نمی توان معلوم کرد که مشکل مربوط به کدام مطلب بوده است.

طراحی گزینه ها در آزمونهای گزیده پاسخ

**حداقل ۲ (برای آزمونهای پاسخ صحیح و غلط یا
بله یا خیر) و حداکثر ۶ گزینه باشد**

مزایای آموزشهای گزیده پاسخ با گزینه ۲

امکان طرح تعداد زیادی پرسش می باشد.

معایب:

احتمال ارائه پاسخهای حدسی زیاد است و باعث گردیده
که نتیجه آزمون چندان معتبر نباشد.

نکاتی را که در تهیه گزینه ها در آزمونهای گزیده پاسخ باید رعایت کرد

۱- گزینه ها طوری تهیه شود که همه آنها به مطلب واحدی مربوط باشند.

۲- گزینه های انحرافی را طوری بنویسید که آزمون شوندگان کم اطلاع را به خود جلب نماید.

۳- گزینه صحیح را از لحاظ اندازه، به گونه ای بنویسید که خودنمایی نکند.

مثال: تعریف یادگیری کدامیک از موارد زیر است:

ب: کسب رفتار مطلوب

الف: افزایش اطلاعات

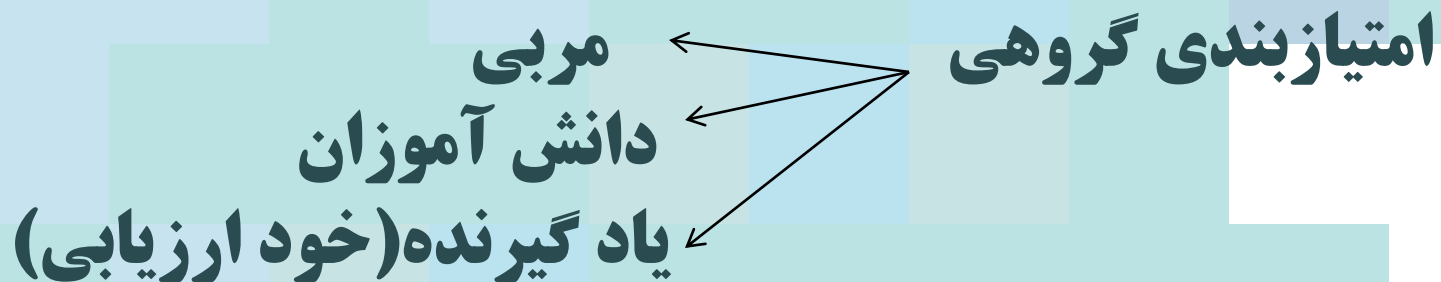
ج: اصلاح رفتارهای نامطلوب

د: ایجاد تغییرات نسبتا دائمی در رفتار یادگیرنده در اثر اخذ تجربه

آزمون های عملکردی

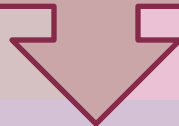
بر پایه مشاهده عملکرد در شرایطی مشابه، شرایط واقعی است
(مثل پراتیک)

ارزشیابی آزمون های عملکردی:

در ارزشیابی باید استانداردهای آموزشی تنظیم شود.

ویژگیهای ارزشیابی روش مشارکتی

۱- یادگیرندگان نتایج ارزشیابی را با جدیت بیشتری دنبال خواهند نمود.

۲- از جلسات ارزشیابی بعنوان جلسات آموزشی استفاده خواهد شد.

۳- ایفای نقش تازه، انگیزش یادگیرندگان را برای انجام ارزشیابی، بالاتر خواهد برد.

۴- امکان تبادل تجربیات بین فراگیران فراهم می شود.

۵- انگیزش یادگیرندگان را برای رفع نواقص یادگیری خود افزایش خواهد داد.

۶- انجام این تجربه تازه، دقت و هوشیاری شرکت کنندگان در اجرای آزمون را می افزاید.

۷- با مشارکت یادگیرندگان می توان سوال های آزمون را اصلاح و بازنگری کرد.

لیست ارزشیابی عملکرد تهیه کلمر مادر

امتیاز نهایی: ۱۶		درس: بهداشت محیط		نام خانوادگی: اسدی	نام: احمد
جمع امتیاز	امتیاز بندی اجرای فعالیت	انجام فعالیت (+و-)	رئوس خرده فعالیت ها	ردیف	
۳	۳	+	انتخاب ظرف یک لیتری	1	
۲	۴	+	برداشتن ۱۵ گرم پودر پرکلرین	2	
۴	۴	+	اضافه کردن آب تا اندازه یک لیتر	3	
۰	۲	-	همزدن با قاشق	4	
۲	۲	+	ریختن محلول در ظرف تیره رنگ	5	
۲	۲	+	نوشتن تاریخ تهیه روی آن	6	
۳	۳	+	قرار دادن در مکان دور از نور خورشید	7	

آزمون شفاهی

• در حین ارزشیابی، امکان طرح پرسش های بیشتری از

دانش آموز را فراهم می کند.

• میتوان بازخورد را فوری و به موقع از دانش آموزان

مشاهده کرد.

از مهمترین امکاناتی که از طریق اجرای آزمون شفاهی به وجود می آید، بهره گیری از رسانه ها و وسایل کمک آموزشی در برگزاری آزمون است.

با آزمون شفاهی می توان به ارزیابی موضوعاتی مانند اخلاق حرفه ای، رفتار با مراجع، مشاوره، آموزش و . . . اقدام کنیم و بیش از سایر انواع آزمون ها به عمق نگرش، افکار و نحوه واکنش دانش آموز پی ببریم.

با تشکر و خداقوت

